

NGHỆ THUẬT TRANG TRÍ NHÀ CỔ NAM BỘ TRONG THIẾT KẾ NỘI THẤT ĐƯƠNG ĐẠI

Phạm Đỗ Hoàng An¹

Tóm tắt: Trong giai đoạn phát triển đương đại hiện nay, việc phân tích và ứng dụng các yếu tố trang trí truyền thống của nhà cổ Nam Bộ vào thiết kế nội thất hiện đại là tư duy mới mẻ và đúng đắn. Bài viết nhấn mạnh vai trò quan trọng của các đặc điểm trong nghệ thuật trang trí này cùng việc phân ánh tinh hoa văn hóa và nghệ thuật dân tộc, đồng thời khám phá cách kết hợp giữa các yếu tố truyền thống và hiện đại để tạo ra những không gian sống vừa mang tính thẩm mỹ cao vừa đậm chất văn hóa. Thông qua việc bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật trang trí nhà cổ miền Nam, nhìn nhận các lợi ích và thách thức của việc ứng dụng, qua đó đề xuất các phương pháp thiết kế kiến trúc nội thất sáng tạo, góp phần nâng cao giá trị thẩm mỹ và văn hóa cho không gian sống đương đại.

Từ khóa: Nhà cổ miền Nam, nghệ thuật trang trí, thiết kế nội thất đương đại

1. MỞ ĐẦU

Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ đóng vai trò quan trọng trong lịch sử kiến trúc Việt Nam, phản ánh tinh hoa văn hóa và nghệ thuật của người dân vùng đất này. Với sự phong phú về hình thức và ý nghĩa, nghệ thuật trang trí nhà cổ không chỉ thể hiện sự khéo léo của người thợ xưa mà còn lưu giữ những giá trị văn hóa độc đáo. Các họa tiết, hoa văn, và kỹ thuật trang trí đặc sắc đã trở thành biểu tượng cho sự tài hoa và tinh tế của nghệ nhân Nam Bộ, đồng thời phản ánh sâu sắc các yếu tố văn hóa, tâm linh và phong tục tập quán của vùng đất này.

Trong bối cảnh hiện đại, việc ứng dụng các yếu tố trang trí truyền thống này vào thiết kế kiến trúc nội thất đã tạo ra sự giao thoa độc đáo giữa truyền thống và hiện đại, góp phần nâng cao giá trị thẩm mỹ và văn hóa cho không gian sống [1]. Sự kết hợp này không chỉ mang lại vẻ đẹp độc đáo mà còn tạo nên những không gian sống đầy chất nghệ thuật và ý nghĩa, giúp người sử dụng có cơ hội trải nghiệm và thấu hiểu sâu sắc hơn về giá trị văn hóa truyền thống.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tổng quan về nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ

Lịch sử và phát triển

¹ Học viên Cao học, Trường Đại học Tôn Đức Thắng

Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ là một phần không thể thiếu trong nền văn hóa và kiến trúc của khu vực này, với lối kiến trúc đặc trưng và nghệ thuật trang trí tinh xảo, phản ánh sâu sắc bối cảnh lịch sử và văn hóa của người dân tại đây. Vùng Nam Bộ, với điều kiện tự nhiên phong phú và đa dạng, đã trở thành nơi định cư của nhiều cộng đồng dân cư qua các thời kỳ lịch sử. Sự giao thoa văn hóa giữa các dân tộc Việt, Hoa, Khmer và Chăm [3] đã tạo nên một nền văn hóa đa dạng và phong phú. Nhà cổ Nam Bộ là biểu tượng kiến trúc tiêu biểu cho sự hòa quyện này, không chỉ là nơi sinh sống mà còn là nơi thể hiện bản sắc văn hóa độc đáo của người dân nơi đây. Trong quá trình lịch sử, nhà cổ Nam Bộ đã trải qua nhiều biến động và phát triển, từ thời kỳ thuộc địa Pháp đến thời kỳ độc lập và hiện đại. Mỗi giai đoạn lịch sử đều để lại dấu ấn rõ nét trên kiến trúc và nghệ thuật trang trí của nhà cổ Nam Bộ, tạo nên một di sản văn hóa phong phú và đa dạng [2].

Các giai đoạn phát triển chính của nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ

Theo sách “Lược sử vùng đất Nam Bộ Việt Nam” do Hội Khoa học lịch sử Việt Nam biên soạn và Nhà xuất bản Thế giới phát hành năm 2006 và một số bài viết của các nhà khoa học Vũ Minh Giảng, Phan Xuân Biên, Nguyễn Đức Nhuệ đăng trên tạp chí Khoa học Xã hội và tạp chí Nghiên cứu của Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh... thì sự hình thành và phát triển vùng đất Nam Bộ Việt Nam có lịch sử phát triển lâu dài qua nhiều giai đoạn lịch sử [7]. Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ phát triển qua nhiều giai đoạn từ trước thế kỷ 19, năm 1836 vua Minh Mạng cho lập sổ địa bạ toàn bộ lục tỉnh Nam Kỳ đến hiện nay, mỗi giai đoạn đều mang những đặc điểm riêng biệt và phản ánh những biến đổi xã hội, kinh tế và văn hóa.

- Giai đoạn tiền thuộc địa (trước thế kỷ 19): Trong giai đoạn này, nghệ thuật trang trí chủ yếu dựa trên các kỹ thuật truyền thống và sử dụng các vật liệu tự nhiên sẵn có như gỗ, đá, và gốm. Các họa tiết trang trí thường mang tính chất tượng trưng, phản ánh tín ngưỡng dân gian và văn hóa nông nghiệp của người dân Nam Bộ. Những hoa văn chạm khắc trên gỗ thường có hình dáng động vật, thực vật và các biểu tượng tôn giáo, thể hiện sự giao thoa văn hóa với các dân tộc thiểu số khác trong khu vực.

- Giai đoạn thuộc địa Pháp (thế kỷ 19 – giữa thế kỷ 20): Sự du nhập của văn hóa phương Tây đã ảnh hưởng mạnh mẽ đến nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ. Hoa văn trang trí phức tạp hơn, sử dụng nhiều vật liệu mới như sắt, xi măng và gạch men.

- Giai đoạn hiện đại (sau năm 1954): Sau khi giành độc lập, nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ tiếp tục phát triển và biến đổi. Trong giai đoạn này, nhiều nghệ nhân và kiến trúc sư đã tìm cách bảo tồn và phát huy các giá trị nghệ thuật truyền thống, đồng thời sáng tạo thêm những yếu tố mới để thích nghi với điều kiện sống hiện đại.

Qua từng giai đoạn phát triển, nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ đã không ngừng biến đổi và hoàn thiện, phản ánh sự sáng tạo và tài hoa của người dân Nam Bộ. Việc nghiên cứu và hiểu rõ lịch sử phát triển của nghệ thuật này không chỉ giúp bảo tồn di sản văn hóa mà còn mở ra những hướng đi mới trong thiết kế kiến trúc nội thất đương đại. Bằng cách kết hợp các yếu tố trang trí truyền thống với các phong cách thiết kế hiện đại, các nhà thiết kế có thể tạo ra những không gian sống vừa mang tính thẩm mỹ cao, vừa đảm bảo tính tiện dụng và phù hợp với nhu cầu của người sử dụng ngày nay.

2.2. Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ

2.2.1. Đặc điểm nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ

Hình thức trang trí đặc trưng

Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ nổi bật với các hình thức chạm khắc tinh xảo, hoa văn và họa tiết phong phú. Chạm khắc gỗ là kỹ thuật chủ đạo, thể hiện trên các cột, cửa, trần nhà và bàn thờ. Những chi tiết chạm khắc thường mô tả cảnh thiên nhiên, động vật, hoa lá và các hình tượng tôn giáo, thể hiện sự khéo léo và tài hoa của các nghệ nhân. Các hoa văn thường được bố trí theo các đề tài phong phú như: tứ linh (long, lân, quy, phụng), tứ quý (mai, lan, cúc, trúc) hay các cảnh sinh hoạt đời thường, thể hiện sự gần gũi và tình yêu đối với thiên nhiên, cuộc sống [5]. Hoa văn và họa tiết trên nhà cổ Nam Bộ không chỉ đơn thuần là các họa tiết trang trí mà còn chứa đựng những câu chuyện văn hóa, tín ngưỡng và triết lý sống của người dân.

Hình 1. Tàn Mạn Kiến Trúc Nam Bộ (2021). Mảng chạm chim phụng tại nhà cổ Đại Điền, tỉnh Bến Tre và mảng họa tiết chữ vạn nối liền nhau thành mạng lưới hình học

Hoa văn và họa tiết đặc trưng

Hoa văn và họa tiết trong trang trí nhà cổ Nam Bộ không chỉ phản ánh sự phong phú và tinh tế của văn hóa khu vực mà còn thể hiện sự khéo léo và sáng tạo của các nghệ nhân. Các họa tiết thường thấy bao gồm tứ linh (long, lân, quy, phụng), tứ quý (mai, lan, cúc, trúc), cùng các hình ảnh hoa lá, động vật như cá chép, chim, và cảnh sinh hoạt thường ngày.

Các họa tiết thường được chạm khắc tỉ mỉ trên các bề mặt gỗ như cột, trần nhà, cửa và bàn thờ, tạo nên sự sinh động và phức tạp. Các chi tiết chạm khắc thường được sắp xếp theo bố cục đối xứng, tạo nên sự hài hòa và cân đối cho tổng thể kiến trúc. Đặc biệt, các họa tiết rồng, phượng biểu tượng cho quyền lực và sự cao quý, trong khi các họa tiết về hoa sen, hoa mai thể hiện sự thanh cao, thuần khiết và sự trường tồn.

Hình 3. Tận Mạn Kiến Trúc Nam Bộ (2021). Chim phụng cuộn mình trong bố cục tròn và bộ ba nai, dơi và cây tùng trên lưới hoa văn hình chữ vạn

Màu sắc trong trang trí nhà cổ Nam Bộ thường sử dụng các gam màu tự nhiên, trầm ấm như nâu của gỗ, vàng của sơn son thếp vàng, và các màu đỏ, xanh dương, xanh lá cây. Màu sắc không chỉ được lựa chọn dựa trên tính thẩm mỹ mà còn mang ý nghĩa phong thủy, tạo nên sự cân bằng và hài hòa cho không gian sống. Sự kết hợp màu sắc khéo léo giữa các gam màu trầm ấm và màu sắc nổi bật giúp tạo nên không gian ấm cúng, sang trọng và đầy sức sống [2].

Ánh sáng tự nhiên được tận dụng tối đa trong kiến trúc nhà cổ Nam Bộ thông qua các cửa sổ lớn, cửa chớp và khoảng sân vườn. Ánh sáng không chỉ làm nổi bật các chi tiết trang trí mà còn tạo ra sự thoải mái và thông thoáng cho ngôi nhà. Ngoài ra, ánh sáng nhân tạo từ các đèn lồng, đèn treo truyền thống cũng được sử dụng để tăng thêm vẻ đẹp lung linh và ấm áp cho không gian nội thất vào ban đêm.

Vật liệu và kỹ thuật trang trí truyền thống

Vật liệu chủ yếu được sử dụng trong trang trí nhà cổ Nam Bộ là gỗ, đá và gốm sứ. Gỗ là vật liệu chính, được chọn lọc kỹ lưỡng và qua các công đoạn xử lý công phu để đảm bảo độ bền và tính thẩm mỹ. Các loại gỗ quý như gỗ lim, gỗ gụ, gỗ cẩm xe thường được sử dụng, không chỉ vì độ bền mà còn bởi vẻ đẹp tự nhiên và khả năng chạm khắc tốt. Kỹ thuật chạm khắc gỗ của các nghệ nhân Nam Bộ rất tinh vi, với các dụng cụ đơn giản nhưng tạo ra những chi tiết vô cùng phức tạp và sống động. Mỗi chi tiết chạm khắc đều đòi hỏi sự tỉ mỉ và khéo léo, từ khâu chọn gỗ, đục đẽo đến khâu hoàn thiện như đánh bóng và sơn.

Hình 2. *Tàn Mạn Kiến Trúc Nam Bộ (2021). Phù dung và chim trĩ tại nhà cổ Trần Công Vàng và mảng tranh trí Cò và nghêu trong phúng dụ Ngư ông đắc lợi*

Đá và gốm sứ cũng được sử dụng để tạo nên các hoa văn trang trí trên tường, nền nhà và các chi tiết kiến trúc khác. Các sản phẩm gốm sứ, thường được sản xuất tại các làng nghề truyền thống như làng gốm Biên Hòa, không chỉ dùng để trang trí mà còn có tính ứng dụng cao trong đời sống hàng ngày. Kỹ thuật khảm trai, đắp nổi và vẽ sơn mài cũng được áp dụng để tăng thêm vẻ đẹp và giá trị nghệ thuật cho công trình. Những mảng khảm trai lung linh hay các bức phù điêu đắp nổi tỉ mỉ trên các bức tường, trần nhà đã tạo nên sự độc đáo và sang trọng cho ngôi nhà.

Các yếu tố trang trí nội thất như cột, trần, cửa và tường

Cột, trần, cửa và tường trong nhà cổ Nam Bộ đều được trang trí công phu và tỉ mỉ, góp phần tạo nên vẻ đẹp tổng thể và sự độc đáo cho không gian sống. Các cột nhà thường được chạm khắc hoa văn, biểu tượng tôn giáo và các câu đối, tạo nên sự vững chắc và uy nghi. Cột nhà không chỉ đóng vai trò kết cấu mà còn là điểm nhấn nghệ thuật, thể hiện sự tài hoa của người thợ.

Trần nhà được trang trí bằng các bức phù điêu, hoa văn nổi, mang lại vẻ đẹp tinh tế và độc đáo. Các chi tiết trên trần nhà thường được chạm khắc tỉ mỉ với các họa tiết phức tạp, từ các hình tượng rồng, phượng đến các cảnh thiên nhiên, hoa lá. Sự chăm chút từng

chi tiết nhỏ trên trần nhà không chỉ làm tăng thêm giá trị thẩm mỹ mà còn tạo ra một không gian sống động và ấn tượng.

Cửa và tường nhà không chỉ là các bức ngăn cách không gian mà còn là các tác phẩm nghệ thuật với các chi tiết chạm khắc, hoa văn và màu sắc đa dạng. Cửa thường được trang trí với các bức tranh khắc gỗ, hoa văn tinh xảo và các câu đối, tạo nên sự liên kết hài hòa giữa các không gian trong nhà. Tường nhà được trang trí bằng các bức tranh sơn mài, phù điêu và các hoa văn nổi, tạo nên một không gian sống động và đầy nghệ thuật [4].

Nhà cổ Bình Thủy, Cần Thơ

Nhà cổ Cai Cường, Vĩnh Long

Nhà cổ Đốc phủ Hải, Gò Công, Tiền Giang.

Hình 4. Các ngôi nhà cổ Nam Bộ có trang trí đặc sắc. Nguồn:

<https://thamhiemmekong.com/thong-tin-du-lich-mien-tay/nhung-ngoi-nha-co-o-mien-tay-nam-bo-noi-tieng-nhat.html>

Việc nghiên cứu và ứng dụng các yếu tố này trong thiết kế nội thất đương đại không chỉ giữ gìn những giá trị truyền thống mà còn khẳng định bản sắc văn hóa trong bối cảnh hiện đại, góp phần làm phong phú thêm nền văn hóa Việt Nam.

2.2.2. Ý nghĩa và biểu tượng trong nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ

Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ không chỉ có giá trị thẩm mỹ mà còn chứa đựng nhiều ý nghĩa biểu tượng sâu sắc. Các hình tượng rồng, phượng, hoa sen, cây cỏ thường

xuyên xuất hiện trong các chi tiết chạm khắc và hoa văn, mang ý nghĩa tâm linh và biểu trưng cho sự thịnh vượng, hạnh phúc, bình an. Rồng và phượng là biểu tượng của quyền lực và sự cao quý, hoa sen biểu trưng cho sự thanh cao, thuần khiết. Những hình ảnh này không chỉ làm đẹp cho ngôi nhà mà còn mang lại niềm tin và hy vọng cho gia chủ.

Ngoài ra, các hoa văn và họa tiết cũng phản ánh các giá trị đạo đức, triết lý sống của người dân Nam Bộ. Các họa tiết về cây trúc, mai, lan, cúc thường được sử dụng để biểu thị cho sự thanh cao, kiên nhẫn và lòng trung thành. Những bức hoành phi câu đối với các câu chữ mang đậm triết lý sống, lời chúc phúc hay các bài học đạo đức đã trở thành một phần không thể thiếu trong không gian trang trí của nhà cổ Nam Bộ. Chúng thể hiện lòng hiếu thảo, sự đoàn kết, tôn trọng truyền thống và tình yêu thiên nhiên. Sự tinh tế trong cách sắp xếp và phối hợp các chi tiết trang trí còn thể hiện sự tôn trọng và biết ơn đối với tổ tiên và các vị thần linh, góp phần tạo nên không gian sống đầy ý nghĩa và ấm cúng [5].

2.3. Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ trong thiết kế nội thất đương đại

2.3.1. Phương pháp tạo hình hoa văn truyền thống từ các chất liệu hiện đại

Phương pháp tái hiện và biến tấu hoa văn truyền thống

Một trong những phương pháp hiệu quả để kết hợp nghệ thuật truyền thống và hiện đại là tái hiện và biến tấu các hoa văn truyền thống. Thay vì sao chép nguyên bản, các nhà thiết kế có thể sáng tạo ra những phiên bản mới, phù hợp với bối cảnh và nhu cầu hiện đại nhưng vẫn giữ được tinh thần và ý nghĩa của các họa tiết gốc. Việc tái hiện hoa văn truyền thống có thể thực hiện trên nhiều chất liệu và bề mặt khác nhau, từ gỗ, đá, gốm sứ đến kim loại và vải.

Ví dụ, các hoa văn truyền thống có thể được đơn giản hóa và cách điệu để tạo ra các sản phẩm trang trí hiện đại như tranh treo tường, giấy dán tường, thảm trải sàn hoặc các chi tiết nội thất khác. Công nghệ hiện đại như in 3D, cắt laser cũng mở ra nhiều khả năng mới cho việc tái hiện và biến tấu hoa văn truyền thống, mang lại những sản phẩm vừa mang tính thẩm mỹ cao, vừa độc đáo và sáng tạo.

Ứng dụng các kỹ thuật và vật liệu hiện đại trong thiết kế nội thất

Việc ứng dụng các kỹ thuật và vật liệu hiện đại trong thiết kế nội thất cũng là một phương pháp quan trọng để kết hợp giữa truyền thống và hiện đại. Các vật liệu hiện đại như kính, thép không gỉ, composite có thể được kết hợp với các chi tiết trang trí truyền thống để tạo ra những không gian sống vừa mang tính thẩm mỹ cao, vừa bền vững và tiện nghi.

Các kỹ thuật hiện đại như chiếu sáng LED, in kỹ thuật số, công nghệ tự động hóa cũng có thể được sử dụng để nâng cao tính thẩm mỹ và tiện ích của các không gian nội thất. Chẳng hạn, các chi tiết chạm khắc truyền thống có thể được chiếu sáng bằng hệ

thông đèn LED để tạo ra hiệu ứng ánh sáng đặc biệt, làm nổi bật vẻ đẹp của các họa tiết. Công nghệ in kỹ thuật số có thể được sử dụng để tái hiện các họa văn truyền thống trên các bề mặt hiện đại như kính, gạch men, giấy dán tường.

Ngoài ra, việc sử dụng các giải pháp thiết kế xanh và bền vững cũng giúp bảo tồn và phát huy giá trị của nghệ thuật truyền thống [4]. Sử dụng các vật liệu tái chế, tiết kiệm năng lượng, thiết kế thân thiện với môi trường không chỉ mang lại lợi ích về mặt môi trường mà còn giúp giữ gìn và bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống. Ví dụ, các kiến trúc sư có thể sử dụng gỗ tái chế để tái hiện các chi tiết chạm khắc truyền thống, kết hợp với hệ thống chiếu sáng tiết kiệm năng lượng để tạo ra một không gian sống vừa đẹp, vừa thân thiện với môi trường.

2.3.2. Ưu điểm và thách thức của việc ứng dụng nghệ thuật trang trí truyền thống trong thiết kế

Những ưu điểm khi ứng dụng nghệ thuật trang trí truyền thống

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hiện đại hóa nhanh chóng, có một xu hướng ngày càng tăng trong việc tìm về và trân trọng các giá trị nghệ thuật truyền thống. Nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ, với những nét đặc sắc và ý nghĩa văn hóa sâu sắc, đã trở thành tâm điểm của nhiều nghiên cứu và ứng dụng trong thiết kế nội thất đương đại. Sự quan tâm này không chỉ xuất phát từ giới học giả và các nhà bảo tồn mà còn từ các nhà thiết kế, kiến trúc sư và công chúng nói chung.

Nhận thức về tầm quan trọng của việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống đã dẫn đến nhiều nỗ lực nhằm tái hiện và tích hợp những yếu tố nghệ thuật này vào các không gian sống hiện đại. Các chi tiết trang trí như chạm khắc gỗ, họa văn, họa tiết trên trần nhà, cột, và cửa đã được nghiên cứu và áp dụng rộng rãi trong thiết kế nội thất, tạo nên sự kết nối độc đáo giữa quá khứ và hiện tại [6].

Các nỗ lực bảo tồn và phát huy nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ đã được thực hiện dưới nhiều hình thức khác nhau như phục dựng các công trình kiến trúc cổ, trùng tu các di tích đã giúp giữ gìn và tái hiện lại những giá trị văn hóa này. Những dự án này thường được hỗ trợ bởi các tổ chức phi chính phủ, chính phủ và cộng đồng địa phương, nhằm bảo tồn không chỉ các công trình kiến trúc mà còn cả kỹ thuật và tri thức văn hóa, truyền thống liên quan [1]. Các hoạt động giáo dục và truyền thông cũng đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao nhận thức về giá trị của nghệ thuật trang trí truyền thống. Các trường học, viện nghiên cứu và tổ chức văn hóa thường xuyên tổ chức các hội thảo, triển lãm và khóa học về nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ. Những hoạt động này không chỉ giúp truyền bá kiến thức mà còn tạo điều kiện cho các nghệ nhân truyền dạy kỹ thuật cho thế hệ trẻ. Cuộc thi Thiết kế sản phẩm nội thất gỗ Hoa Mai do Hội Mỹ nghệ và Chế biến Gỗ Tp.HCM (HAWA) tổ chức hằng năm đã làm rất tốt vai trò kết nối và phát triển các giá trị của di sản và văn hóa đối với lãnh vực sản xuất sản phẩm gỗ nội thất.

Thách thức trong việc ứng dụng nghệ thuật trang trí truyền thống

Một trong những thách thức lớn nhất trong việc ứng dụng nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ là vấn đề kỹ thuật và nguồn nhân lực. Nghệ thuật chạm khắc và trang trí truyền thống đòi hỏi tay nghề cao và kỹ thuật tinh xảo, điều này dẫn đến việc cần phải có những nghệ nhân có kinh nghiệm và tay nghề. Tuy nhiên, hiện nay, số lượng nghệ nhân có kỹ thuật cao đang giảm dần do thiếu hụt nguồn nhân lực trẻ kế thừa. Việc học nghề yêu cầu thời gian dài và sự kiên nhẫn, trong khi các cơ hội việc làm khác có thể mang lại thu nhập cao hơn và ổn định hơn. Hơn nữa, việc thiếu hụt các chương trình đào tạo chuyên sâu và bài bản cũng là một nguyên nhân làm giảm số lượng nghệ nhân trẻ có tay nghề.

Sự khác biệt văn hóa và thị hiếu thẩm mỹ giữa các thế hệ và khu vực cũng là một thách thức lớn. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, xu hướng thiết kế hiện đại và phong cách quốc tế thường được ưa chuộng hơn so với các yếu tố truyền thống. Người trẻ và các nhà thiết kế hiện đại thường ưa thích các phong cách thiết kế tối giản, công nghiệp hoặc hiện đại, ít chú trọng đến các chi tiết chạm khắc cầu kỳ và hoa văn phức tạp của nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ. Điều này dẫn đến việc khó khăn trong việc ứng dụng các yếu tố nghệ thuật truyền thống vào thiết kế nội thất đương đại mà vẫn đảm bảo sự hấp dẫn và phù hợp với thị hiếu hiện nay.

3. KẾT LUẬN

Việc ứng dụng nghệ thuật trang trí nhà cổ Nam Bộ trong thiết kế nội thất đương đại không chỉ giúp bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống mà còn mang lại những không gian sống hài hòa, tinh tế và đầy cảm hứng. Sự kết hợp giữa truyền thống và hiện đại thông qua các phương pháp tái hiện, biến tấu hoa văn và ứng dụng các kỹ thuật, vật liệu hiện đại sẽ tạo ra những thiết kế độc đáo, sáng tạo và bền vững. Qua đó, chúng ta không chỉ giữ gìn những giá trị truyền thống mà còn khẳng định bản sắc văn hóa trong bối cảnh hiện đại, góp phần làm phong phú thêm nền văn hóa Việt Nam. Việc này không chỉ đáp ứng nhu cầu thẩm mỹ và tiện ích của cuộc sống hiện đại mà còn giúp kết nối con người với những giá trị văn hóa sâu sắc, mang lại sự cân bằng và hài hòa trong không gian sống.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng bộ khối Dân – Chính – Đảng, *Phát huy vai trò của văn hóa truyền thống để phát triển bền vững*, <https://dukdan chinh dang.hochiminhcity.gov.vn/-/phat-huy-vai-tro-cua-van-hoa-truyen-thong-e-phat-trien-ben-vung>.
2. Đặng Thị Quốc Anh Đào, *Giá trị văn hóa nhà cổ Nam Bộ*, Tạp chí Khoa học, số 05 (23) năm 2011.
3. Hội khoa học lịch sử Việt Nam, *Lược sử vùng đất Nam Bộ Việt Nam*, NXB Chính trị Quốc gia, 2014.

4. Le Thi Hong Na, Analysis of vernacular houses in southern Vietnam, and potential applications of the learned lessons to contemporary urban street houses, Open House International, Vol. 47 No. 3, 2022.
5. Nhóm tác giả Tản Mạn Kiến Trúc, Tản mạn kiến trúc Nam Bộ, năm 2021.
6. Sở văn hóa và thể thao Thành phố Hồ Chí Minh, Danh sách các công trình, địa điểm đã được quyết định xếp hạng di tích trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh (tính đến hết tháng 10 năm 2022)
<https://svhtt.hochiminhcity.gov.vn/tin-chi-tiet/-/chi-tiet/danh-sach-cac-cong-trinh-%C4%91ia-%C4%91iem-%C4%91a-%C4%91uoc-quyet-%C4%91inh-xep-hang-di-tich-tren-%C4%91ia-ban-thanh-pho-ho-chi-minh-tinh-%C4%91en-het-thang-10-nam-2022--21236-1.html>.
7. Ủy ban mặt trận tổ quốc tỉnh Trà Vinh, Nâng cao nhận thức về cội nguồn và lịch sử phát triển vùng đất Nam bộ - Việt Nam - nhiệm vụ của mọi công dân hiện nay, 20/04/2024,
<https://mttq.travinh.gov.vn/tin-noi-bat/nang-cao-nhan-thuc-ve-coi-nguon-va-lich-su-phat-trien-vung-dat-nam-bo-viet-nam-nhiem-vu-cua-moi--712181>.

ANCIENT SOUTHERN HOUSE DECORATION ART IN CONTEMPORARY INTERIOR DESIGN

Pham Do Hoang An

Abstract: *In the current contemporary development stage, the analysis and application of traditional decorative elements of ancient Southern houses to modern interior design is a new and correct way of thinking. The article emphasizes the important role of the characteristics in this decorative art and the reflection of the quintessence of national culture and art, and explores how to combine traditional and modern elements to create living spaces that are both highly aesthetic and culturally rich. Through the preservation and promotion of the decorative art value of ancient Southern houses, recognizing the benefits and challenges of application, thereby proposing creative interior architectural design methods, contributing to enhancing the aesthetic and cultural values of contemporary living spaces.*

Keywords: *Southern ancient houses, decorative art, contemporary interior design*
(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 10-9-2024; ngày phản biện đánh giá: 20-9-2024;
ngày chấp nhận đăng: 02-10-2024)